

Læreruddannelsens Ledernetværk (LLN)
ønsker dig

Velkommen til Læreruddannerkonferencen

Om prøveformer og
den flerkulturelle skole

15. november 2016

Velkomst og sang

- Velkomst v. formand for Uddannelsespolitisk udvalg, Danske Professionshøjskoler, Erik Knudsen
- Fællessang v. lektor Lone Sonne og lektor Klaus Glüsing, Læreruddannelsen Silkeborg VIA
- Intro til dagen v. uddannelseschef Elsebeth Jensen, VIA

Stenen slår smut

Tekst: Søren Eppler 1990

Musik: Henrik Birk Andersen 1990

1. Stenen slår smut
på det danske vand
smidt af en legende hånd.
Ringene rammer et andet land.
Danmark, din skaberånd
går som vinden mod øst,
går som solen mod vest
og over Atlanten!

2. Forårets træ.

Se, det åbner sig
under den givende sol.
Kæreste, Danmark,
det håber
jeg alt gør fra pol til pol:
Mod en fredelig tid
mellem brun, gul og hvid
hvor farverne blandes!

3. Larven i trækronen
spinder sig
ind i et silkevidt skjul.
Hvem skulle tro, den
befinder sig
snart som en sommerfugl.
Hele livets natur
går fra mol imod dur
og over forstanden!

4. Nu slår et sus
af en stæreflok
ned over naboens træ.
Træet, der ofte gav pærer
nok
både til folk og fæ,
bærer stære på træ,
der slår ned og slår væk
som bølger ved stranden!

5. Danmark, idag
når jeg ser på dig,
vågner mit hjerte igen
fuldt som kokonen, der
åbner
sig helt ud iverdenen,
siger larven farvel,
springer ud af sig selv
og bliver en anden!

6. Danmark, idag
brydes grænser ned
mod et Europa i fred.
Grænser du ikke kan
standse ved.
Hele din jord er med.
Denne levende jord
hvor syd, vest, øst og nord
er tæt på hinanden!

7. Stenen slår smut
på et verdensvand
smidt af en levende hånd.
Ringene rammer et
verdensland, derfra hvor
stenen kom,
går som søstre mod øst,
går som brødre mod vest,
mens bølgerne danser!

Konferencens to temaer

- Videreudvikling af kompetenceorienterede prøveformer
- Hvordan forbereder vi de studerende i læreruddannelsen på den flerkulturelle skole?

Program

10.00-10.20	Åbning af konferencen
10.20-11.00	Tine Sloan: Developing our Profession and Cultivating Learning
11.00-11.45	Gruppedrøftelse
11.45-12.15	Alexander von Oettingen og Elsebeth Jensen: Hvad skal undervisere i læreruddannelsen vide og kunne for at uddanne lærere?
12.15-13.00	Frokost
13.00-13.10	Stina Møllenbach: Intro til eftermiddagens tema
13.10-14.00	Inga Bostad: Å sette kunnskapen i en sammenheng. Hva skal være skolens formål i dag?
14.00-14.30	Kaffe og «find din session»
14.30-16.00	Sessioner
16.00	Tak for i dag

Developing our Profession and Cultivating Learning: Reflections on a decade with Performance Based Assessments of Teaching

Keynote speech by Tine Sloan,
Director, Teacher Education Program,
Gevirtz Graduate School of Education
University of California, Santa Barbara

http://prezi.com/s0hi-gyaa8ou/?utm_campaign=share&utm_medium=copy

Drøftelse i grupper på 3 – 4 personer:

- Hvad fandt I særligt relevant i Tine Sloans oplæg?
- Hvad er det bedste ved de nuværende prøveformer (i jeres fag)?
- Hvilke forslag har I til videreudvikling af prøverne?

Skriv 1-2 forslag ned og send dem til jokn3@ucl.dk

Forslagene bringes videre til den relevante nationale faggruppe og LLN. Forslagene vil også kunne læses på konferencens hjemmeside.

Hvad skal undervisere i læreruddannelsen vide og kunne for at uddanne lærere?

Oplæg ved Alexander von Oettingen, Prorektor ved UC SYD og Elsebeth Jensen, Uddannelseschef for Læreruddannelsen og HF i VIA

Hvad skal en læreruddanner vide og kunne for at uddanne lærere?

En arbejdsgruppe (bestående af Alan Klæbel, Tove Hvid, Alexander von Öttingen, Mette Bruun, Elsebeth Jensen) nedsat under UFM har arbejdet med disse spørgsmål, set på praksis i andre europæiske lande (Hoeghschool van Amsterdam University of Research og The University of Innsbruck), fået udarbejdet et review (Thomas R. S. Albrechtsen og Anja Kvols Madsen, 2016) – og har en artikel på vej, der sammenfatter overvejelser over et nyt bud (Alexander Von Öttingen og Elsebeth Jensen).

Der var desuden overvejelser ift. at operationalisere dette og bruge det i kompetenceudviklingen af undervisere og i udviklingen af uddannelsen, men arbejdet er nu overgivet til LLN og en videreudvikling vil komme til at ligge i vores regi.

Giver begrebet læreruddanner mening?

- Er det at uddanne lærere en særlig profession?
- Er der forskel på det, en dygtig lærer i skolen kan – og det en dygtig underviser af lærere kan?
- Er der forskel på det en dygtig underviser på et universitet kan – og det en dygtig underviser af lærere kan?
- Hvorfor er den her diskussion overhovedet vigtig?
- For at være en profession skal der kunne identificeres særlig viden, kunnen og etik (holdninger) – kan der det ift. at være læreruddannere?

Aktuelt ser vi tre domæner:

- *et professionsdomæne*: at læreruddannere skal have viden om, hvad en lærer skal kunne og vide for at undervise i folkeskolen/ skolen. De skal kunne sige og vise, men skal de være en-til-en rollemodeller?
- *et uddannelsesdomæne*: en viden om, hvordan man underviser andre i at undervise. Fokus på anden-ordens didaktik: at kunne reflektere egne didaktiske valg, at være en dygtig underviser af studerende.
- *et forsknings- og udviklingsdomæne*: en viden om, hvordan man udvikler læreruddannelsen i forhold til dens funktion/formål. Fokus på udviklingsperspektivet i en national og international kontekst.

Frokost!

Vi samles her igen kl. 13.00 (sharp)

Velkommen til dagens andet tema:

Hvordan forbereder vi de studerende i læreruddannelsen på den flerkulturelle skole?

Å sette kunnskapen i en sammenheng. Hva skal være skolens formål i dag?

Keynote foredrag ved Inga Bostad,
Direktør ved Norsk Senter for
Menneskerettigheter

UiO : Universitetet i Oslo

Menneskerettigheter og utdanning:
Hva er skolens formål?

Inga Bostad, direktør, dr.philos

Norsk senter for menneskerettigheter, UiO

Åpne dører mot verda og framtida

Men in dark times (Arendt 1968)

Liberalismens dilemma (Skjervheim 1968)

Nøkkelspørsmål:

- *Hva kreves for å innløse fordringen om at skolen skal bidra til allmenndannelse og demokratisk deltakelse?*

Demokrati som praksis

- “Upopulære ideer kan undertrykkes uten bruk av makt, og en god utdannelse er et effektivt redskap for å oppnå nettopp det. Det vil si, hvis vi ikke er i stand til tenke de tankene som er bannlyst av imperialistiske ideologier, ja så vil vi aldri evne å forstå hva som skjer i verden rundt oss».

(Noam Chomsky *Power and terror*, forord, 2003)

- Er skolen et redskap for demokratiet eller en demokratisk institusjon i seg selv? (Dewey)
- («ha medansvar og rett til medverknad. (...) Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.»)

Den filosofiske dialogen:

- Kritisk, systematisk og kreativ - avdekke, skille, prioritere
- Flere spørsmål og færre svar
- Å bli kastet ut i forvirringens hav (moteksempler og påstander som krever begrunnelser)
- Læringsforbilder

PIERRE
BOURDIEU
(1930-2002)

”For å arbeide [vitenskapelig], skal man være rasende. Og for å styre sitt raseri, skal man arbeide.”

Utdannelse og menneskerettigheter

- 1. Rett *til* utdanning (fri, gratis)
- 2. Utdannelse *om* menneskerettigheter/menneskerettigheter *i* utdannelsen
- 3. Utdannelse *for* menneskerettigheter

Hvordan leve sammen?

- Vi er forskjellige!
- Skolens fellesskap er etisk og eksistensielt
- Å være menneske er å være på sted
(nykommere)
- Å ta inn over seg eksistensens usikkerhet

Spørsmål vekker felles verdier? Undersøkende pedagogikk for en endret samtid....

3. Utdannelse som et redskap *for* å fremme menneskerettigheter

- Utdannelse er ikke verdifri; formålet for utdanning er «the strengthening of respect for human rights and fundamental freedom» art. 30 (UDHR)
- (...) «education shall be directed to the «full development of the human personality» and the persons own «sense of dignity» (Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, art 13)

Peace education:

- The core of peace education is violence, a *negative* concept, the conceptual core of hr a *positive* concept – human dignity...
- Preventive (responsive, particularistic and problem-oriented/causes of conflict and violence) or realization of values (creating conditions of peace, holistic)?

Betty Reardon («HR as education for peace»)

Utdannelse er ingen garanti mot ekstremisme og diskriminering

(...men det hjelper)

- **Static empowerment** (fixed, ahistorical conception, present disparities; education as paternalistic, «assistencialism», information-overload?)
- **Dynamic empowerment** (socio-economic context in time, disempowerment as relative and relational)

Be aware! Political realism needed

- The **rhetoric** of empowerment may gain increased **acceptance**, the **ends** and means remain those of **conventional** education.
- Alternatives to integrating hr in conventional education?
- Hr education both threatening to the elites and endorsed by the elites so that it becomes discredited by the disempowered (p71)

Hva er formålet?

- Retningsgivende styringsdokumenter
- Uttrykk for samfunnets normer og verdier
- Utgangspunkt for praksis i barnehage, skole og lærebedrift
- Omfatter alle barn og unge som går i barnehage, skole og lærebedrift

FN´s konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 18, 4

- Konvensjonspartene forplikter seg til å respektere **foreldres** frihet til å sørge for sine barns religiøse og moralske oppdragelse i samsvar med deres egen overbevisning

FNs konvensjon om barns rettigheter
Art. 14: Partene skal respektere **barns** rett til
tankefrihet, samvittighetsfrihet og
religionsfrihet

- Partene skal (ØSK, del 1, art 13) «agree that education shall enable all persons to participate effectively in a free society, promote understanding, tolerance and friendship among all nations and all racial, ethnic or religious
- (SP, art 19). «right to hold opinion without interference (...), «The right to freedom of expression»

FN's konvensjon om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) (rat. Norge 3.6.2013, vedtatt av FN 13.12.2006)

- Art. 1. «har som formål å fremme vern om og sikre mennesker med nedsatt funksjonsevne full og likeverdig rett til å nyte alle menneskerettighetene og grunnleggende friheter og å fremme respekt for deres iboende verdighet»

- CRPD (UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities)
- Art 24 «States Parties shall ensure an inclusive education system at all levels and life long learning”

Menneskerettigheter i dansk skole

www.menneskeret.dk/udgivelser/utredninger

- *Funn fra grunnskolen:*
- Tilfeldig at barn lærer om mr
- Lærere savner konkrete læringsmål for mr
- $\frac{3}{4}$ av 445 ønsker mr i læreplanene
- Er i dag preget av vage begreper, liten kjennskap til innholdet i mr
- 87 % sier at lærerutdanningen ikke motiverer

Videre funn...

- Lite kunnskap/forståelse om mr blant elever
- (1 av 10 kjenner til *Barnekonvensjonen*)
- 1 av 4 dansker aksepterer tortur (i spes.tilf.)
- Elever positive i **prinsippet** til like rettigheter, I konkrete tilfeller (gutter) skeptiske til like rettigheter for minoriteter og kvinner
- I lærerutdanningen et indirekte, usystematisk ethos (sjelden konkrete rettigheter i en kontekst og med klare dilemma)

Hovedbegrunnelser for nye formålsparagrafer

- det norske samfunn har en kulturell tradisjon og et kulturelt mangfold
- menneskerettslige forpliktelser
- større sammenheng mellom barnehagen og grunnopplæringen
- barnehagens egenart
- endringer i utdanningssystemet mot et helhetlig 13-årig opplæringsløp

I klasserommet (Et nytt i-fag?):

- Hva er en rettighet?
- Er mr vestlige?
- En rettighet er ingen garanti
- Mr er få og spesifikke (ikke vage og uendelige)
- Mr på områder med alvorlig urett
- Ulike regionale mekanismer
- Mr rettleder plikter og handlinger

Hovedbegrunnelser forts.

- Respekt for ulike tros- og livssyn
- Ansvar/respekt for naturen
- Gode forventninger/trygghet og utfordringer
- Legge til rette for medansvar og medvirkning
- Skape gode samarbeidsformer med hjemmet

Verdibasert formål for opplæringen

Formålets verdigrunnlag:

- klargjør de konkrete verdiene som skal ligge til grunn for virksomhetene
- uttrykker verdier som flest mulig kan slutte opp om (*respekt for menneskeverdet, åndsfridom, nestekjærleik, likeverd og solidaritet, skaparglede, utforskartrong, tenke kritisk, handle etisk og økologisk...*)

Hvordan arbeide med skolens samfunnsmandat?

1. Gjennom å trekke inn historisk, filosofisk, religiøs og kulturell refleksjon og praksis
2. Gjennom undersøkelsesbasert undervisning
3. Indirekte gjennom endrede praksiser

Er dannelsen fri?

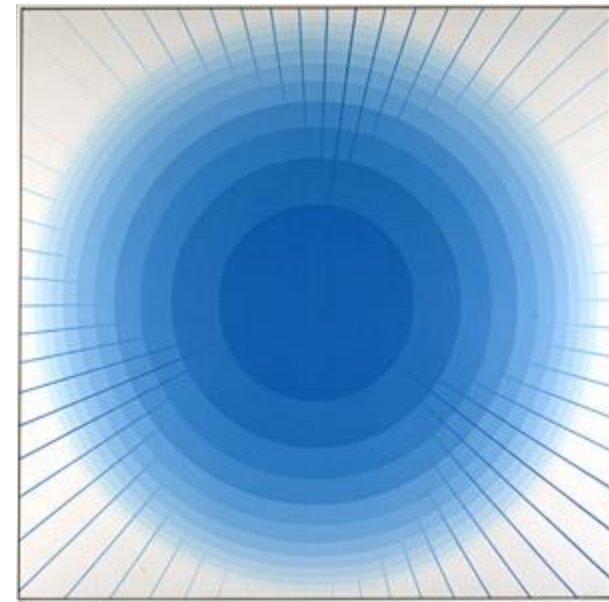
Dominans i kraft av kapital

- Økonomisk kapital (penger, formue ...)
- Kulturell kapital (eller informasjonskapital)
 - objektivert (boksamlinger ...)
 - institusjonalisert (utdanningstitler ...)
 - kroppsliggjort (smak, kompetanse, habitus)
- Sosial kapital (nettverk, bekjentskaper ...)
- Symbolsk kapital: Overordnet. I tradisjonelle samfunn = ære, i differensierte samfunn feltspesifikt

”Er man hele tiden innerst inne sikker på hvor, og i hvilken retning, Sannheten er å finne, blir innlevelse i det fremmedartede en umulighet”.

Hvilken verden er den virkelige?

Arne Næss, 1969

“Hope, as an ontological need, demands an anchoring in practice.”

(Freire (1994, p.9) Pedagogy of Hope

Å mestre sitt liv

- i materialismens
tidsalder...

På en hegeliansk bakgrunn?

- Den menneskelige bevissthet er objektiverende/ønsker dominans
- Gjensidig definisjonsmakt (definere den eller de andre)
- Historisk ulikhet mellom grupper (noen tidligere uavhengige/frie som slaver, jøder, noen alltid undertrykte, som kvinner og arbeidere)
- Fra objekt til subjekt (også som grupper)

Michel Foucault (1981)

“There exists an international citizenry that has its rights, and has its duties, and that is committed to rise up against every abuse of power, no matter who the author, no matter who the victims. After all, we are all ruled, and as such, we are in solidarity.)”

Takk for meg.

Sessioner (fra 14.30-16.00)

Session 1	Lokale 24
Etniske minoritetsbørn i skolens sociale fællesskaber	
Session 2	Lokale 9/10
Nyankommetid og roller i skolen	
Session 3	Lokale Odense
Sproglig diversitet og literacy	
Session 4	Lokale Vestfyen
Sproglig udvikling i alle fag	
Session 5	Lokale 2
Flersprogethed i skolen	
Session 6	Lokale Rudkøbing
Modtagelsestilbud i skolen og i læreruddannelsens undervisning	

Session 7	Lokale Nyborg
Skole-hjem samarbejdet	
Session 8	Lokale 26
Sproglig udvikling i matematik og N/T	
Session 9	Lokale Svendborg
Interkulturel kommunikation og tværsektorielt samarbejde	
Session 10	Lokale Bogense
Undervisning på flere sprog	
Session 11	Lokale 21/23
Fokus på læreruddannelsen	
Session 13	Lokale 6
Idrætsundervisning med fokus på elevernes sproglige udvikling	

- og husk din sandwich til hjemturen